

QORTI TA' L-APPELL

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
VINCENT DE GAETANO**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH A. FILLETTI**

**ONOR. IMHALLEF
GEOFFREY VALENZIA**

Seduta tat-30 ta' April, 2009

Appell Civili Numru. 259/1998/1

Peter Paul u Lucy konjugi Falzon

v.

Mary Rose mart John Vella, Carmena mart Rocco Zahra, Joseph Vella, Michael Vella kemm f'ismu proprju kif ukoll bhala mandatarju ta' hutu imsefrin Emanuel Vella, Angelo Vella u Rita mart Joseph Bartolo u b'nota tad-9 ta' Frar 2007 Carmena mart Rocco Zahra assumiet l-atti bhala prokuratrici ta' I-imsiefra konvenuta appellanti Rita mart Joseph Bartolo u b'digriet tal-25 ta' April 2008 stante l-mewt ta' Mary Rose Vella fil-mori tal-kawza, il-gudizzju gie

trasfuz f'isem Peter Paul, Anthony u Charlene xebba Vella f'isimha proprju u bhala prokuratrici ta' hutha l-imsefrin Mary Jane mart Sam Sciberras, Jennifer mart George Attard u Alison xebba Vella; ilkoll ahwa Vella u b'nota tas-16 ta' Frar 2009 Karmena Zahra assumiet l-atti tal-kawza f'isem il-konvenut Angelo Vella

II-Qorti:

PRELIMINARI

1. Dan hu appell ad istanza tal-konvenuti (1) Peter Paul, Anthony u Charlene, xebba Vella, f'isimha proprju u bhala prokuratrici ta' hutha l-imsefrin Mary Jane mart Sam Sciberras, Jennifer mart George Attard u Alison xebba Vella, ilkoll ahwa Vella, (2) ta' Carmena mart Rocco Zahra, (3) ta' Joseph Vella (4) ta' Angelo Vella (Karmena Zahra (I.D. 12748G) assumiet l-atti f'ismu), u (5) ta' Rita mart Joseph Bartolo (Carmena mart Rocco Zahra assumiet l-atti f'isimha) minn sentenza moghtija mill-Qorti tal-Magistrati (Għawdex) Superjuri fl-14 ta' Dicembru 2005 u li fiha gie ritenut u deciz hekk:

“II-Qorti,

“Rat ic-citazzjoni ta' l-atturi li taqra:

“Illi Maria Vella armla ta' Peter Vella bint il-mejtin Mikieli Buttigieg u Tereza nee` Mifsud mietet intestata fit-23 ta' Jannar 1997 u għalhekk l-eredi tagħha huma t-tmien uliedha u ciee` Michael, Mary Rose mart John Vella, Carmen mart Rocco Zahra, Lucy mart Peter Paul Falzon, Joseph, Angelo, Emmanuel u Rita mart Joseph Bartolo;

“Illi l-atturi Peter Paul u Lucy konjugi Falzon irrendew servigi, kuri u assistenzi lill-istess Maria Vella u ciee` lil omm l-attrici Lucy Falzon u l-konvenuti kollha;

“Illi l-imsemmija servigi, kuri u assistenzi gew rezi matul l-ahhar tliet snin u nofs ta' hajjet Maria Vella li ghexet fid-dar ta' l-atturi, li min-naha tagħhom oltre li pprovdewlha l-post fejn tghix kienu jieħdu hsieb il-bzonnijiet kollha li din kellha;

“Illi sabiex jipprestaw dawn is-servigi l-atturi kellhom jidhlu f'hafna skomdu, strapazz u sagrificju kemm għalihom personali kif ukoll ghall-membri tal-familja tagħhom;

“Illi dawn is-servigi, kuri u assistenzi huma ta’ entita` u ta’ natura tali illi għandhom jigu retribwiti;

“Illi l-atturi baqghu qatt ma kienu kumpensati għal dawn is-servigi, kuri u assistenzi minkejja l-wegħda espressa tal-kumpens da parti ta’ l-istess Maria Vella;

“Illi l-konvenuti ghalkemm interpellati kemm-il darba mill-atturi sabiex jersqu għal-likwidazzjoni u hlas tas-servigi baqghu inadempjenti;

“Talbu ghaliex m’ghandhiex din il-Qorti:

“1. tiddikjara illi l-atturi rrrendew servigi, kuri u assistenzi lil Maria Vella li għalihom jistħoqqilhom kumpens;

“2. tillikwida l-kumpens gust u xieraq dovut lill-atturi in linea ta’ servigi, kuri u assistenzi resi lil Maria Vella;

“3. tikkundanna lill-konvenuti, bhala eredi tal-mejta Maria Vella, sabiex ihalsu lill-atturi din is-somma ta’ kumpens kif hekk likwidata.

“Bl-ispejjeż inkluzi dawk ta’ l-ittra ufficjali ta’ Awwissu elf disa’ mijha tmienja u disghin (1998) kontra l-konvenuti li minn issa huma ngutni għas-sabizzjoni.

“Rat id-dikjarazzjoni guramentata tagħhom annessa l-lista tax-xhieda;

“Rat in-nota ta’ l-eccezzjonijiet tal-konvenuti Mary Rose Vella, Carmen mart Rocco Zahra u Guzèpp Vella li fiha eccepew:

“1. li ghall-azzjoni odjerna hemm l-ostakolu tal-preskrizzjoni kwinkennali;

Kopja Informali ta' Sentenza

“2. li kwalunkwe servigi, kuri u assistenzi li qatt setghu gew rezi saru “*familjaritatis vel pietatis causa*” u ghalhekk m’hemm lok ghall-ebda kumpens;

“3. li minghajr pregudizzju ghall-premess ma gew rezi ebda kuri, servigi jew assistenzi billi Maria Vella kienet mara li kienet tiehu hsieb tagħha nfisha;

“4. li minghajr pregudizzju ghall-premess l-atturi gew ampjament ikkumpensati għal kwalunkwe kuri, servigi u assistenzi li qatt setghu rrendew;

“Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

“Bl-ispejjez u bl-ingjunzjoni ta’ l-atturi għas-subizzjoni.

“Rat id-dikjarazzjoni guramentata tagħhom annessa l-lista tax-xhieda;

“Rat in-nota ta’ l-eccezzjonijiet tal-konvenut Michael Vella kemm f’ismu proprju kif ukoll in rappresentanza ta’ hutu imsefrin Emmanuel Vella, Angelo Vella u Rita mart Joseph Bartolo li ddikjaraw:

“1. li huma ma jopponux it-talbiet attrici purche’ il-kumpens dovut lilhom jigi ffissat mill-Qorti;

“2. salvi eccezzjonijiet ulterjuri fid-drift u fil-fatt.

“Rat id-dikjarazzjoni guramentata u l-lista tax-xhieda.

“Rat l-atti u d-dokumenti kollha wkoll n-nota ta’ l-osservazzjonijiet ta’ l-atturi;

“Ezaminat ix-xhieda;

“Ikkunsidrat:

“Il-principju predominantii llum accettat fil-gurisprudenza hu illi kwalunkwe servigi għandhom jigu ritenuti li gew prestati bi speranza ta’ kumpens jekk ma jikkorrux cirkostanzi li jistabilixxu konklussivament il-gratuwita`

anke meta hemm relazzjoni ta' parentela. Jigifieri, il-presunzjoni ta' gratuwita` ghal servigi resi fejn hemm vinkolu ta' parentela giet sostitwita b'wahda ta' presunzjoni kuntrarja tali li hadd m'hu prezunt illi offra sservigi tieghu bla hlas, sakemm il-kuntrarju ma jigix pruvat.

"Fil-kawza in dizamina si tratta ta' bint li qeghdha tazzjona, flimkien ma' zewgha, lil hutha ghas-servigi resi lil ommha li mietet fit-23 ta' Jannar 1997, intestata, u li tagħha l-kontendenti huma uliedha u eredi. L-atturi qegħdin jippretendu servigi tul iz-zmien li l-omm kienet kostretta tħix fid-dar ta' residenza tagħhom, minn cirka Marzu 1994 sa kemm mietet, fuq parir tat-tobba wara li l-omm kienet giet rimessa mill-isptar. Mill-provi johrog wisq car, nonostante dak li ppruvaw ipingu whud mill-konvenuti, li l-omm, mara anzjana, kienet tbat minn mard tal-qalb u kienet djabetika. Dan l-istat ta' sahhitha kkonfermah it-tabib kuranti tagħha (fol.82 et seq) li stqarr li kien imur jaraha ta' frekwenti u accerta 'li kienet timxi b'diffikulta` kbira' u li kemm dam jikkuraha ma kinitx f'posizzjoni tmur tagħmel ix-xirja hi. Hu wkoll sinifikanti, fil-kuntest ta' l-istat fiziku tagħha, dak li xehed l-Arcipriet (fol. 90), u z-zewg qassisin (fol. 92 u 96 rispettivament), li fil-waqt li affermaw l-istat dipendenti tagħha, qalu wkoll li kienu jmorru jqarbnuha u jisimghu l-qrar tagħha d-dar proprju minhabba li kienet marida.

"Illi l-attrici spjegat is-servigi resi minnha filli qalet li kienet iggibbilha l-pilloli mill-isptar, tħinhha fil-bzonnijiet tagħha billi tahsilha u tlibbisha l-kalzetti u z-zarbun 'ghax ma kinitx f'posizzjoni li titbaxxa', tomxtiha xagħarha, isajjrlha ikel adatt ghall-istat dijabetiku tagħha, tahslilha hwejjigha u tara ghall-bzonnijiet l-ohra tagħha, anka toħodha tisma' il-quddies ta' nhar ta' Hadd f'Ta' Pinu'. Spjegat ukoll illi meta kienet tkun xogħol kien ikun ir-ragel li jara ghall-bzonnijiet tagħha billi dak iz-zmien zewgha ma kienx jahdem ghajr fir-raba. Dan il-fatt li l-attrici kienet, għal xi perjodu ta' sena u nofs matul liema l-omm kienet tħix għandha, hadmet fil-ghaxijiet u f'okkazzjonijiet rari fil-ghodu wkoll, donnu li għal uhud mill-konvenuti jikkostitwixxi prova li ggib fix-nejn l-pretensjonijiet ta' l-

attrici. Dan m'hu minnu xejn, se mai għandu jitfa' dawl fuq l-istat ekonomiku ta' l-attrici u l-familja tagħha li minnu l-Qorti tista' talvolta t-inferixxi li s-serviġi ma kienek semplicement magħmula “*pietatis vel familiaritatis causa*”.

“Imbagħad hemm ix-xhieda tal-konvenut Michael Vella li fis-snin ta' qabel l-omm marret għand l-atturi kien jieħu hsiebha hu waqt li ghex m'ommu d-dar tagħha stess. Hu spjega l-kundizzjoni ta' saħħet l-omm u l-htigijiet u l-bzonnijiet tagħha. Sinifikanti hija s-silta hawn riprodotta mix-xhieda tieghu (fol. 27) fejn jghid li:

“ommi kienet marida b'qalbha u kienet għamlet ukoll il-pacemaker. Għaldaqstant jiena kont dejjem neħodha u ngibha mill-isptar b'mod regolari ghax kienet tmur ghall-viziti. Minhabba l-problemi li kellha f'qalbha ommi ma setghetx tistrapazza u konna nagħmlulha kwazi kolloks ahna, jiena u marti. Ahna konna nieħdu hsieb nippreparawlha l-ikel. Minn meta miet missieri, ommi donnha marret lura u ma baqghetx toħrog tant mid-dar. Għalhekk il-bzonnijiet kont nieħu hsieb nixtrihom jien. Meta ma kinitx tkun tiflah, konna nduru biha u nieħdu hsieb li nahsluha u nzommuha f'kundizzjoni tajba kemm jista' jkun. Jiena kont nieħu hsieb ukoll illi nigbor il-medicina meħtiega għal ommi mill-isptar kull xahar. F'dak li għandu x'jaqsam ma' qrar u tqarbin... fl-ahhar snin kienu jigu diversi qassisin id-dar biex jamministrawlha s-sagamenti”.

“Hu għalhekk verosimili, u hu ndubitat għal din il-Qorti, li dak li kellha bzonn l-omm dak iz-zmien baqa' jipperisti anka wara u forsi wkoll aktar minn qabel kif johrog wkoll car mill-ahhar paragrafu tad-deposizzjoni ta' dan l-istess xhud (fol. 28).

“Illi huwa minnu, li l-omm kienet tircievi benefiċċi socjali li għas-sena precedenti l-mewt tagħha kienet ta' elf seba' mijha u tmienja u erbghin lira Maltin (Lm1748) (fol. 131), izda kif qal ix-xhud Vella bihom kienet tagħmel xi trid u mkien ma' ssemmä' li kienet thallas xi haġa jew lil Vella jew lill-atturi.

“Illi da parti tal-konvenuti hemm firda dwar dawk minnhom li jopponu t-talbiet u dawk minnhom li waqt li jirrikonox Xu li kien hemm servigi talbu li l-kumpens jigi ffissat mill-Qorti. L-eccezzjonijiet ta’ dawk li jopponu jikkonsistu filli: hemm l-ostakolu tal-preskrizzjoni kwinkwennali; li gew rezi *“familiaritatis vel pietatis causa”* u ghalhekk m’hemm lok ghall-ebda kumpens; li ma setghux gew rezi billi l-omm kienet mara li kienet tiehu hsieb tagħha nfisha; li l-atturi gew ampjament kumpensati.

“Illi għal bosta minn dawn l-eccezzjonijiet l-Qorti già trattat fuqhom u sabet li l-provi juru mod iehor. Jonqos li titratta l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni kwinkwennali u tal-prezunta gratuwita` li dwarha già accennat aktar ‘il fuq. Issa għal dik li hi l-preskrizzjoni, apparti li ma giex indikat l-artikolu, għandu jirrizulta wisq car li ma treggix stante li l-provi juru li s-servigi reklamati jkopru l-perjodu bejn Marzu 1994 u l-bidu ta’ Jannar 1997 u l-azzjoni giet esperita fis-7 ta’ Dicembru 1998, jigifieri, entro l-perjodu tal-hames snin eccepiti. Mill-banda l-ohra u fir-rigward dawk reklamati għas-sena 1991 din il-Qorti mhux ser tikkunsidrahom għas-semplici fatt illi m’hemm ebda provi li jsostnuhom. L-istess rigward il-presunżjoni tal-gratuwita` fejn l-Qorti b’zieda ma’ dak li già qalet aktar ‘il fuq tħid illi kollox ma’ kollox ma tarax li jikkonkorru f’dan il-kaz cirkostanzi tali li jtendu li wieħed jikkonkludi konkludentement li s-servigi kienu ntizi biex jkunu gratuwiti, jigifieri li gew rezi bl-iskop biss “familiaritatis vel pietatis causa”.

“Illi bhala kumpens xieraq qegħdha tillikwida u tiffissa s-somma ta’ tlett elef u hames mitt lira Maltin (Lm3,500).

“Illi għalhekk u konsegwenza ta’ dak hawn fuq espost il-Qorti taqta’ u tiddeciedi:

“1. li tichad l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuti dwar il-preskrizzjoni;

“2. li tichad il-kumplament ta’ l-eccezzjonijiet tal-konvenuti;

“3. li tilqa’ t-talbiet kollha tal-atturi u ghall-fini tat-tieni u t-tielet talba qeghdha tiffissa l-kumpens xieraq fis-somma ta’ tlett elef u hames mitt lira Maltin(LM3,500) li tikkundannha lill-konvenuti li jhalsu lill-atturi, jigifieri, kull wiehed u wahda mill-konvenuti, fis-sehem ta’ hames mitt lira Maltin (Lm500).

“4. tordna li l-ispejjez kollha jkunu a karigu tal-konvenuti.”

L-Appell tal-konvenuti aktar ‘l fuq indikati.

2.1 L-appellanti konvenuti proprio et nomine hassewhom aggravati bis-sentenza surreferita u interponew appell minnha fuq sensiela ta’ aggravji li jistgħu jigu sintesizzati hekk:

“(i) il-konvenuti Angelo Vella u Rita Bartolo qatt (ma) inkarigaw lill-konvenut Michael Vella bhala l-mandatarju tagħhom f’din il-kawza. Dan Michael Vella tharrek mill-atturi f’din il-vece u dan spicca biex m’opponiex għatalbiet attrici meta huma minn dejjem kienu u għadhom jopponu;

“(ii) ghalkemm hu minnu li ma ccitawx l-artikolu dwar il-preskrizzjoni – dan kellu jkun l-Artikolu dwar il-preskrizzjoni – dan kellu jkun l-Artiklu 2156(f) tal-Kodici Civili, jigifieri l-preskrizzjoni ta’ hames (5) snin.

“(iii) l-ewwel Qorti ddecidiet *extra petīta* ghax iddecidiet il-kawzali diversa minn kif dedotta fic-citazzjoni;

“(iv) l-atturi qatt ma ppretendew hlas u għalhekk id-decizjoni tal-ewwel Qorti ingħatat fuq prezunzjoni zbaljata;

“(v) sar apprezzament zbaljat tal-provi li kienu juru li ma kienx minnu li gew rezi servigi mill-atturi, li kienu okkupati f’xogħol iehor barra minn darhom.

“(vi) il-gudizzju mhux integrū billi l-konvenuti imsefrin Angelo Vella u Rita Bartolo qatt ma gew notifikati bic-citazzjoni u għalhekk qatt ma kienu parti fil-kawza.”

2.2. Ma jidhixx mill-atti tal-process li gie intavolat ukoll appell f'isem il-konvenut Michael Vella f'ismu propriu u bhala mandatarju ta' huh Emanuel Vella.

2.3. ma jidhixx lanqas mill-atti li dahlet ir-risposta min-naha tal-appellati atturi ghar-rikors ta' appell tal-konvenuti proprio et nomine.

KONSIDERAZZJONIJIET TA' DIN IL-QORTI

3. Ghall-fini ta' praticita` jkun utli li l-ewwel nett jigu mistharrga l-ewwel u s-sitt aggravji kif hawn fuq elenkti rigwardanti l-allegazzjoni da parti tal-konvenuti Angelo Vella u Rita Bartolo li:

- (i) huma ma taw ebda mandat biex il-ko-konvenut Michael Vella jidher fil-kawza f'isimhom ukoll; u
- (ii) li huma qatt ma gew notifikati bl-atti tal-kawza;

4. Minn ezami tal-atti jirrizulta li fl-att tac-citazzjoni l-konvenut Michael Vella tharrek sija f'ismu propriu "kif ukoll bhala mandatarju ta' hutu imsefrin Emanuel Vella, Angelo Vella u Rita mart Joseph Bartolo". In-notifika sehhet fit-18 ta' Jannar 1999 (ara fol. 2, a tergo). Fl-istess kwalita`, l-imsemmi Michael Vella ipprezenta u halef l-eccezzjonijiet tieghu in data tat-8 ta' Frar 1999 (fol. 15 u 16). Jirrizulta li dan Michael Vella baqa' jidher proprio et nomine almenu sad-data li nghatat is-sentenza appellata jigifieri fl-14 ta' Dicembru 2005, ftit anqas minn sitt snin wara l-prezentata tan-nota tal-eccezzjonijiet li saret ghan-nom ukoll ta' Emanuel Vella, Angelo Vella u Rita Bartolo ukoll, kif fuq jisseemma'.

5. Kien permezz tar-rikors tal-appell li gie pprezentat fit-3 ta' Jannar 2006 li l-appellanti konvenuti Angelo Vella u Rita Bartolo qanqlu ghall-ewwel darba – fi stadju ta' appell – din il-pregudizzjali ta' nuqqas ta' notifika b'riferenza ghalihom u l-assenza ta' mandat da parti tagħhom lil Michael Vella biex dan il-konvenut jidher għalihom f'din il-procedura. Ir-rikors ta' l-appell gie ffirmat

Kopja Informali ta' Sentenza

mill-Avukat Dr. Grazio Mercieca li sa mill-bidunett kien qed jidher ukoll ghall-konvenuti Mary Rose Vella, Carmena mart Rocco Zahra u Guzepp Vella. Jinghad ukoll li b'nota li ggib l-istess data tat-3 ta' Jannar 2006 (fol. 5 tal-atti tal-appell), il-konvenuta Mary Rose Vella assumiet l-atti bhala mandatarja tal-imsefrin Angelo Vella u Rita Bartolo, minflok Michael Vella. Wara li gie pprezentat ir-rikors ta' appell u n-nota msemmija, il-ko-appellant Mary Rose Vella mietet u saret it-trasfuzjoni tal-gudizzju. B'verbal datat it-28 ta' April, 2008, gie *inter alia* registrat hekk (ara fol. 29, atti fl-appell).

“... ... Ghal precizjoni Dr. Grazio Mercieca qed jidher biss ghall-konvenuti Mary Rose Vella u l-eredi tagħha li qed tagixxi f'dan l-appell f'isimha proprju u għal Angelo Vella u Rita Bartolo.

“Dr. Grazio Mercieca qed jidher ukoll għal Karmena Zahra u Joseph Vella.

“Id-difensuri tal-partijiet fissru li għal Michael Vella kienet dehret quddiem l-ewwel Qorti l-Avukata Dr. Georgina Scicluna.”

6. Meta din il-Qorti, wara li saret it-trattazzjoni tal-appell, halliet dana l-appell għas-sentenza, hija rriskontrat numru ta' ostakoli għal fini tal-prolazzjoni tas-sentenza u għalhekk hija zammet lura milli tagħti s-sentenza u minflok tat-digriet fl-4 ta' Lulju 2008, li fih talbet kjarifikazzjonijiet ulterjuri guramentati min-naha kemm tal-atturi kif ukoll min-naha tal-konvenuti pro et nomine.

7. Din il-Qorti, wara li hadet kont ta' dak li kellhom xi jghidu l-partijiet, ikollha tikkonfessa li b'dak li rrizultalha sabet li l-“kobba procedurali” kienet aktar imħabbla milli kienet fil-fatt tistenna.

Minn dak li gie ddikjarat taht gurament jirrizultalha li:

(i) il-konvenut Angelo Vella ikkonferma (ara Dok. AV fol. 45, atti fl-appell) li huwa qatt ma awtorizza lill-konvenut huh Michael Vella biex jidher bhala kuratur jew mandatarju tieghu f'din il-kawza;

(ii) li bl-istess mod (ara Dok RB, fol. 46) il-konvenuta Rita Bartolo tikkonferma li hija wkoll qatt ma inkarigat lill-konvenut Michael Vella biex jidher għaliha f'din il-kawza;

(iii) b'nota guramentata tal-24 ta' Lulju 2008 (fol. 37, dejjem tal-atti tal-appell), l-imsemmi Michael Vella kkonferma bil-gurament li lilu hadd ma spjegalu “illi huwa gie mharrek u pprezenta nota ta’ eccezzjonijiet bhala mandatarju ta’ hutu Emanuel Vella, Angelo Vella u Rita Bartolo”, anzi huwa “jikkonferma illi huwa lanqas biss kif jaf bih (sic) personalment, u għalhekk la qatt informahom bl-ezistenza ta’ din il-kawza, u lanqas ma talab xi awtorizzazzjoni mingħandhom sabiex ikun jista’ jagixxi f’isimhom”;

(iv) mitluba tispjega ezattament il-posizzjoni professionali tagħha – darba li hija ffirmat in-nota tal-eccezzjonijiet f’isem il-konvenut Michael Vella proprio et nomine u mbagħad spiccat tidher anke għan-nom tal-attrici (!), l-Avukata Georgina Scicluna Bajada tispjega li hija bdiet tipprattika fl-istess ufficċju mal-Avukat Dottor Chris Said (li dakħinhar kien qed jidher ghall-atturi) u “bi zvista” ma kienitx irrinunżjat ghall-patrocinju ta’ xi klijenti li kellha qabel fejn seta’ kien hemm konflitt ta’ interess. Pero` tghid li taf fic-cert li Michael Vella, f’ismu u f’isem hutu li kien qed jirraprezenta, ma riedx jopponi għat-talba attrici;

(v) In kontroezami fit-23 ta’ Jannar 2009¹, l-imsemmi Michael Vella, wara li jerga’ jenfasizza li kien bniedem illitterat, jghid li l-konvenuti Angelo Vella u Rita Bartolo qatt ma kienu awtorizzaww biex jidher għalihom f'din il-kawza, anzi, fuq suggeriment tal-avukata tal-kontroparti, huwa sahansitra jghid: “forsi hadt gurament falz” – (fol. 63).

8. Issa parti t-tahwid perturbanti u palpabbli li jemergi mid-depozizzjoni mogħtija minn Michael Vella, il-

¹ Kontro-ezami kondott mill-Assistent Gudizzjarju Dott. Aaron Attard Hili – ara verbal tat-12 ta’ Jannar 2009.

Qorti tinnota inoltre zewg punti li, fil-fehma tagħha, huma ta' rilevanza għar-rizoluzzjoni ta' din il-kwistjoni, jigifieri:

- (i) Li mill-atti minn imkien ma jirrizulta x'kienet ir-raguni li gieghel lill-atturi appellati biex iharrku mill-ewwel lill-konvenut Michael Vella “Kemm f'ismu proprju kif ukoll bhala mandatarju ta' hutu msefrin Emanuel Vella, Angel Vella u Rita mart Joseph Bartolo” (ara att tac-citazzjoni, *a tergo*). Trattandosi hawn ta' fatt ta' persuni assenti fit-tul, il-procedura normalment titlob li jsiru rikorsi b'talba għan-nomina ta' kuraturi deputati.
- (ii) Fit-tieni lok, li kieku hemm xi prova inekwivoka tal-ezistenza ta' tali mandat, allura ma kien ikun hemm xejn x'wieħed jiddiskuti, imma tali prova mhux biss ma tirrizultax, imma lanqas ma nghatat spjegazzjoni cara u tonda ghall-kwezit espress li din il-Qorti għamlet lill-atturi fid-digriet tagħha tal-4 ta' Lulju 2002 surreferit. F'dak id-digriet (ara para (ii)) insibu (*inter alia*) hekk:
“li bl-istess mod jigi indikat bil-gurament mill-atturi x'gieghelhom iharrku lill-konvenut Michael Vella sabiex dan jidher ukoll għan-nom tal-imsefrin Angelo Vella, Rita Bartolo u Emanuel Vella.”

Din il-kjarifika rikjest mill-Qorti baqqhet ma saritx. Minflok, l-atturi intavolaw rikors b'talba biex jagħmlu kontro-ezami ulterjuri lil Michael Vella (fol. 39) u nota b'dikjarazzjoni meħmuza magħha rilaxxjata minn Dr. Georgina Scicluna Bajada. Issa huwa minnu li din l-avukata Scicluna Bajada – illum imsiefra – tidher li ffirmat dikjarazzjoni li m'hijiex la guramentata u lanqas awtentikata kif supposed (fol. 43), liema dikjarazzjoni giet ipprezentata mill-avukata tal-atturi Dr. Angele Formosa u li fiha, kif già` nghad, hemm accenn għas-suppost mandat mogħti lil Michael Vella mill-konvenuti li kienu msefrin – imma xorta wahda jibqa’ l-fatt li se` *mai* din Dr. Scicluna Bajada agixxiet wara li kienet già` giet intavolata c-citazzjoni da parti tal-atturi, u li xorta wahda dak li gew mitlubin jagħmlu u jagħtu bi spjegazzjoni l-atturi baqqhu m'ghamlu. Il-fatt, imbagħad, li l-konvenut Michael Vella – persuna li ex *admissis* – qiegħed jikkoncedi li “forsi ha gurament falz” – ghadda biex ammetta wkoll formalment it-talbiet attrici in kwantu diretti kontrieh u kontra dawk li

Kopja Informali ta' Sentenza

huwa suppost kien qiegħed jirrappreżenta, ikompli aktar jagħti lok ta' suspect (ara nota ta' eccezzjonijiet, a fol 5-6 tal-process) milli serhan il-mohh. Fic-cirkostanzi għalhekk, din il-Qorti hija tal-fehma li għandha takkolji l-pregudizzjal sollevat mill-konvenuti Angelo Vella u Rita Bartolo u dan billi tghaddi għar-revoka tas-sentenza appellata.

Għal dawn ir-ragunijiet, tiddeciedi billi tirrevoka, thassar u tannulla s-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Magistrati (Għawdex) Superjuri, Gurisdizzjoni Generali fl-14 ta' Dicembru 2005 fl-ismijiet premessi, u tirrimetti l-atti tal-kawza quddiem il-Qorti tal-ewwel grad, sabiex, okkorrendo l-legittimazzjoni tal-atti tal-kawza skond kif titlob il-ligi, u wara li jigu debitament notifikati u mismugħa l-partijiet kollha fil-kawza, dik l-istess Qorti tghaddi biex tiddeciedi l-kawza skond ma jirrizultalha mill-provi.

Tordna li kopja ta' din id-decizjoni tintbagħħat lill-Avukat Generali biex prevja l-accertamenti u investigazzjonijiet mill-Pulizija Ezekuttiva, l-awtorita` kompetenti tiddeciedi jekk hemmx lok li jittieħdu proceduri kriminali għal gurament falz jew għal xi reat iehor fil-konfront ta' Michael Vella, residenti f'numru 186A, Trid San Blas, Nadur, Ghawdex. Tordna wkoll li kopja ta' din is-sentenza tigi komunikata lill-Kummissjoni ghall-Amministrazzjoni tal-Gustizzja kif ukoll l-is-Segretarju tal-Kamra tal-Avukati għal kull azzjoni li jista' jidhrihom opportuna.

L-ispejjeż tal-kawza relativi għal dan l-appell jibqghu bla taxxa, dawk relativi ghall-ewwel istanza jibqghu pendenti sakemm il-kawza tigi finalment deciza.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----